

Analyse udarbejdet i samarbejde med FOA

Arbejdsmarkedsanciennitet blandt FOA-medlemmer

I lovforslaget L 22 af 21. november 2011 fremgår det, at et af kravene for at komme i betragtning til seniorførtidspension er, at man skal have haft mindst 20-25 års fuldtidsbeskæftigelse. I denne analyse belyses hvor mange år de 59-årige FOA-medlemmer har været på arbejdsmarkedet.

af Forskningschef **Mikkel Baadsgaard**

12. december 2011

Analysens hovedkonklusioner

- 59-årige medlemmer af FOA har i gennemsnit været på arbejdsmarkedet i 31,8 år. Det er lavere sammenlignet med mange andre faggrupper.
- Blandt de 59-årige FOA-medlemmer har 12,3 pct. været på arbejdsmarkedet i under 25 år. For de mandlige FOA-medlemmer er denne andel 5,3 pct. mens andelen for kvinder er 13,4 pct.
- Blandt de ikke-forsikrede 59-årige i arbejdsstyrken har lidt over 20 pct. været på arbejdsmarkedet på under 25 år. Sammenlignet med LO, AC og FTF er ikke-forsikrede den gruppe som har den største andel med forholdsvis kort arbejdsmarkedsanciennitet som 59-årig.

Kontakt

Forskningschef
Mikkel Baadsgaard
Tlf. 33 55 77 27
Mobil 25 48 72 25
mb@ae.dk

Kommunikationschef
Janus Breck
Tlf. 33 55 77 25
Mobil 40 61 34 38
jb@ae.dk

Arbejdsmarkedsanciennitet blandt FOA-medlemmer

Som led i vedtagelsen af tilbagetrækningsreformen er der fremsat forslag om indførelse af en seniorførtidspension. Kravene for at kunne komme i betragtning til seniorførtidspension er bl.a., at ansøgeren har langvarig og aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet. I lovforslag L 22 (fremsat 21. november 2011) fremgår det bl.a. at:

"I forhold til kravet om en langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet vil der blive fastsat krav om at ansøgeren har haft en arbejdsmarkedstilknytning svarende til mindst 20-25 års fuldtidsbeskæftigelse. Hvis borgeren har haft deltidsbeskæftigelse, stilles der øgede krav til længden af beskæftigelsesperioden. Dette vil gælde for både personer i ansættelsesforhold som lønmodtagere og for selvstændige."

I denne analyse anvendes registerbaserede oplysninger til at belyse arbejdsmarkedsancienniteten blandt 59-årige FOA-medlemmer. Det skal bemærkes, at der ikke foreligger fuldt dækkende oplysninger om den enkeltes arbejdsmarkedstilknytning gennem hele livet. Resultaterne af denne analyse er derfor forbundet med en vis usikkerhed. I bilag 1 er der redegjort for, hvordan arbejdsmarkedsancienniteten er opgjort. Efter aftale med FOA er der anvendt helt samme datagrundlag som blev anvendt i en tidligere analyse fra AE, der netop belyste hvor mange år 59-årige havde været på arbejdsmarkedet. Det betyder bl.a., at perioder med ledighed er medregnet i arbejdsmarkedsancienniteten¹.

Arbejdsmarkedsanciennitet blandt FOA-medlemmer

59-årige medlemmer af FOA havde ved udgangen af 2008 i gennemsnit været på arbejdsmarkedet i 31,8 år. Dette gennemsnit dækker over store forskelle i FOA-medlemmernes arbejdsmarkedsanciennitet. For eksempel er det 12,3 pct. af de 59-årige medlemmer, der har været på arbejdsmarkedet under 25 år, mens 31,9 pct. af medlemmerne har en arbejdsmarkedsanciennitet på mindst 35 år. Det fremgår af tabel 1. Det bemærkes at både perioder i beskæftigelse og ledighed tæller med i opgørelsen. Opgørelsen er så (vidt muligt) opgjort i fuldtidspersoner, jf. bilag 1.

Tabel 1 Andel 59-årige FOA-medlemmer med under 20, 25, 30 og 35 års arbejdsmarkedsanciennitet

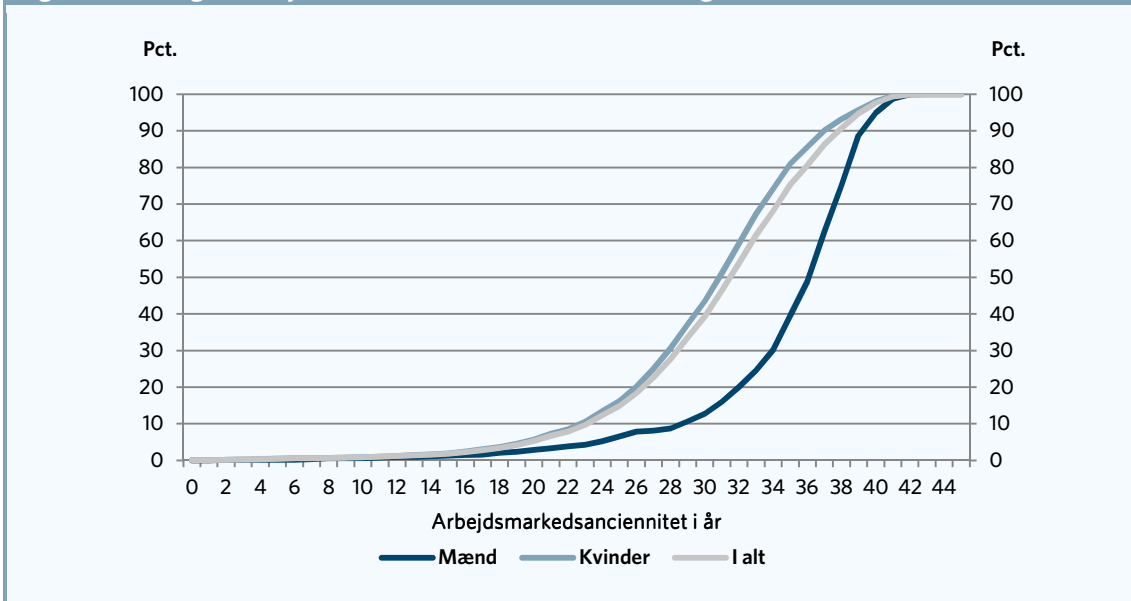
	Under 20 år	Under 25 år	Under 30 år	Under 35 år	Gennemsnitlig anciennitet
	Pct.				År
Mænd	2,4	5,3	10,7	30,1	35,7
Kvinder	4,5	13,4	37,1	74,1	31,1
I alt	4,2	12,3	33,5	68,1	31,8

Anm: Medlemmer af FOA er afgrænset ud fra medlemskab af FOAs a-kasse. Se bilag 1 for beregningsforudsætningerne.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Samtidig viser tabellen, at der er store forskelle i arbejdsmarkedsancienniteten mellem mandlige og kvindelige FOA-medlemmer. Blandt de 59-årige kvindelige FOA-medlemmer er det således 13,4 pct. der har været på arbejdsmarkedet under 25 år, mens den tilsvarende andel for jævnaldrende mandlige FOA-medlemmer er 5,3 pct. I figur 1 er vist fordelingen af antal år på arbejdsmarkedet for både mandlige og kvindelige FOA-medlemmer på 59 år.

¹ Den omtalte analyse kan findes her: <http://www.ae.dk/analyse/kvinder-hojtuddannede-rammes-40-ars-model>. Eneste forskel til denne analyse er, at der i indeværende analyse er set på alle 59-årige på arbejdsmarkedet, mens den tidligere analyse kun belyste arbejdsmarkedsancienniteten blandt efterlønsberettigede 59-årige.

Figur 1 Fordeling af arbejdsmarkedsanciennitet blandt 59-årige medlemmer af FOA

Anm: Medlemmer af FOA er afgrænset ud fra medlemskab af FOAs a-kasse. Se bilag 1 for beregningsforudsætningerne.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Sammenligning med andre A-kasse

Blandt alle 59-årige i arbejdsstyrken er den gennemsnitlige arbejdsmarkedsanciennitet 33,1 år – dvs. lidt mere end de 31,8 år som 59-årige FOA-medlemmer i gennemsnit har været på arbejdsmarkedet. Det fremgår af tabel 2.

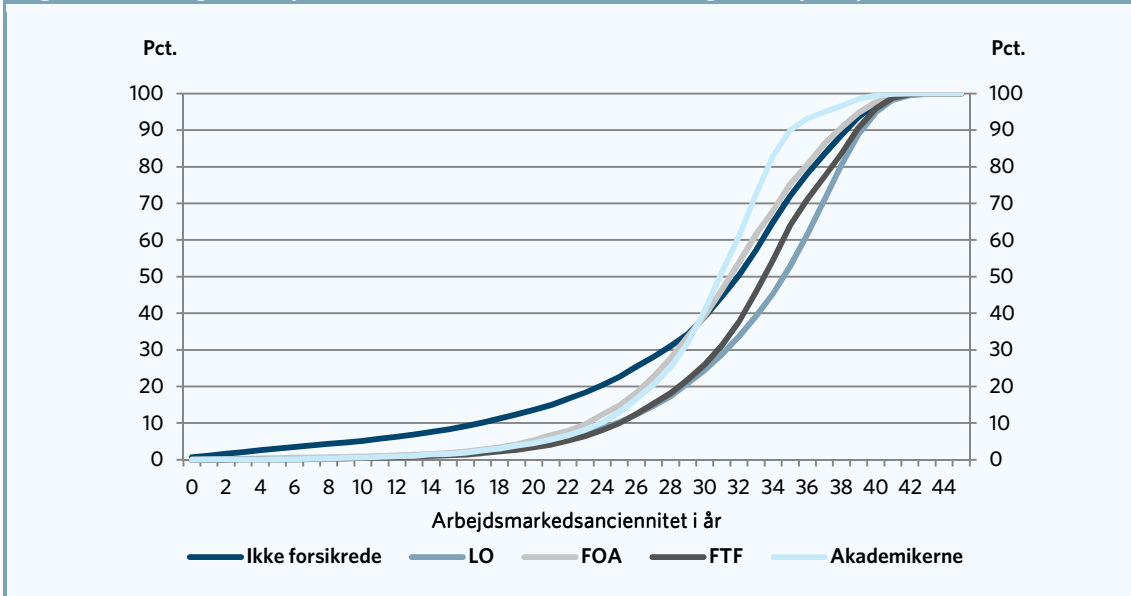
Samtidig viser tabellen, at når man ser alle 59-årige (på arbejdsmarkedet) under ét er det 10,6 pct. der har været på arbejdsmarkedet i mindre end 25 år, mens 46,9 pct. har været på arbejdsmarkedet i mindst 35 år. Ikke-forsikrede 59-årige i arbejdsstyrken er den gruppe der har den laveste anciennitet. Det viser sig blandt andet ved, at 20,3 pct. af de ikke-forsikrede har været på arbejdsmarkedet under 25 år. Det kan blandt andet afspejle, at en del indvandrere befinder sig i denne gruppe hvoraf mange ikke har boet i Danmark gennem hele arbejdslivet. Bortset fra de ikke-forsikrede er FOA den af de viste grupper der har den største andel medlemmer med under 25 års arbejdsmarkedsanciennitet. Det skal dog bemærkes, at 59-årige akademikere i gennemsnit har været færre år på arbejdsmarkedet end 59-årige FOA-medlemmer, men anciennitetsfordelingen blandt akademikere er mere koncentreret omkring gennemsnittet end tilfældet er for FOA-medlemmer. I figur 2 er vist anciennitetsfordelingen for de enkelte faggrupper (defineret ud fra A-kasse / forsikringsstatus).

Tabel 2 Andel 59-årige med under 20, 25, 30 og 35 års arbejdsmarkedsanciennitet

	Under 20 år	Under 25 år	Under 30 år	Under 35 år	Gennemsnitlig arbejdsmarkedsanciennitet
	Pct.				År
Ikke forsikrede	12,4	20,3	34,4	64,9	30,4
Akademikerne	3,8	10,1	31,9	83,0	31,1
Udenfor hovedorganisation	1,7	4,5	12,2	33,2	35,6
FTF	2,7	8,0	21,8	54,6	33,6
LO	3,5	8,6	20,8	45,3	34,1
- Heraf FOA	4,2	12,3	33,5	68,1	31,8
Gule a-kasser	5,5	11,9	26,6	56,7	32,6
All	4,9	10,6	24,0	53,1	33,1

Anm: Kun 59-årige i arbejdsstyrken i henhold til RAS 2009. Inddelingen i faggrupper er baseret på A-kasse / forsikringsstatus.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Figur 2 Fordeling af arbejdsmarkedsanciennitet blandt 59-årige i arbejdsstyrken.

Anm: Se bilag 1 for beregningsforudsætningerne.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Bilag 1 Opgørelse af arbejdsmarkedsanciennitet

Boks 1. Sådan har vi opgjort længden af arbejdslivet

Der foreligger ikke præcise registeroplysninger, der på individniveau belyser den enkeltes arbejdsomfang gennem livsforløbet. Der foreligger imidlertid en række oplysninger, som kan kombineres med henblik på at belyse længden af arbejdslivet for den enkelte. For perioden 1980-2008 er antallet af år på arbejdsmarkedet beregnet ud fra følgende oplysninger, som foreligger i alle år i perioden:

- Beskæftigelsesomfang baseret på ATP-indbetalinger (lønmottagere)
- Ledighedsomfang (nettoledighedsgrad i året)
- Registerbaseret arbejdsstyrkestatistik (anvendes for selvstændig)

For hvert år i perioden er arbejdsomfanget opgjort som beskæftigelsesomfanget baseret på ATP, tillagt ledighedsgraden i året. Begge oplysninger opgøres i fuldtidspersoner. Selvstændige erhvervsdrivende indbetaler imidlertid ikke til ATP, så for denne gruppe er det valgt at benytte den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS). Personer, der er selvstændige ifølge RAS, antages at være fuld tid på arbejdsmarkedet i det pågældende år, idet der ikke foreligger oplysninger om faktisk beskæftigelsesomfang blandt selvstændige.

For perioden fra 1964-1979 foreligger der én variabel i Danmarks Statistiks registre, der opgør den akkumulerede erhvervs-erfaring for lønmottagere i perioden. Variablen er dannet på baggrund af ATP-indbetalinger. Der foreligger således ikke individoplysninger om ledighedsomfang og perioder, som selvstændig erhvervsdrivende før 1980. For at korrigere for de manglende oplysninger om ledige og selvstændig er det i beregningerne valgt at opskalere lønmottagerbeskæftigelsen for perioden 1964-1979 med forholdet mellem arbejdsomfanget fra 1980-2008 (som både indeholder tid som selvstændig, lønmottager og ledig) og antal år som lønmottager i perioden 1980-2008. Denne skalering svarer grundlæggende til at antage, at den enkelte i perioden 1964-1979 relativt set er selvstændig og ledig i samme omfang, som den enkelte var i perioden 1980-2008.

Usikkerhed

Som nævnt foreligger der ikke (umiddelbart) fuldt dækkende registerdata til at belyse alle danskeres arbejdsomfang gennem livet. Denne analyse er primært baseret på den enkeltes indbetalinger til ATP fra 1964 og frem som indikator for længden af arbejdslivet – suppleret med ledighedsperioder og perioder som selvstændig.

Der kan blandt andet peges på følgende problemer med at anvende ATP som primær kilde til opgørelsen af antal år på arbejdsmarkedet:

- Der indbetales som udgangspunkt ikke bidrag til ATP ved en ugentlig arbejdstid under 9 timer. Arbejdsomfanget ved kort arbejdstid tæller således ikke med.
- Selvstændige er som udgangspunkt ikke omfattet af ATP – men har mulighed for indbetaling af frivillige bidrag. For selvstændige er det derfor nødvendigt at supplere med anden information for at fastslå arbejdsomfanget. Problemet er her, at der ikke foreligger centrale registreringer af arbejdsomfanget blandt selvstændige.
- ATP-indbetalingen i de enkelte år kan groft omregnes til et årligt fuldtidsarbejdsomfang. Der er imidlertid kun 3 bidragssatser, afhængig af arbejdsomfanget. For ugelønnede er det følgende arbejdstidsintervaller (9-18 timer, 18-27 timer og mindst 27 timer pr. uge). Der er således et betydeligt omfang af slør i en omregning til fuldtidsbeskæftigelse.
- På baggrund af de årlige bidrag til ATP er det (med det foreliggende datagrundlag) ikke umiddelbart muligt at skelne systematisk mellem delårs- og deltidsbeskæftigede – dvs. skelne mellem personer, der fx har arbejdet fuldtid i nogle måneder i året, og personer, der arbejder deltid i hele året.
- I denne opgørelse er som udgangspunkt kun medtalt barselsperioder, hvor der samtidig er indbetalt ATP (som lønmottager), og barselsperioder som selvstændig (dog ikke før 1980).